

Rättsfallssamlingen

Mål C–498/16

**Maximilian Schrems
mot
Facebook Ireland Limited**

(begäran om förhandsavgörande från Oberster Gerichtshof)

”Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Förordning (EG) nr 44/2001 – Artiklarna 15 och 16 – Domstols behörighet vid konsumenttvister – Begreppet ’konsument’ – Överlåtelse mellan konsumenter av anspråk som kan åberopas mot en och samma näringsidkare”

Sammanfattning – Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 25 januari 2018

1. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning nr 44/2001 – Behörighet vid konsumenttvister – Begreppet ”konsument” – Restriktiv tolkning – Kriterier*

(Rådets förordning nr 44/2001, artiklarna 15–17)

2. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning nr 44/2001 – Behörighet vid konsumenttvister – Begreppet ”konsument” – En användare av ett privat Facebook-konto som publicerar böcker, håller föredrag, förvaltar webbplatser, samlar in medel och övertar anspråk från ett stort antal konsumenter i syfte att göra gällande dessa i domstol – Omfattas*

(Rådets förordning nr 44/2001, artikel 15)

3. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning nr 44/2001 – Behörighet vid konsumenttvister – Begreppet ”konsument” – Kärande som inte själv är part i det aktuella konsumentavtalet och som agerar i egenskap av en person som övertagit andra konsumenters anspråk – Omfattas inte*

(Rådets förordning nr 44/2001, artiklarna 15–17)

4. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område – Förordning nr 44/2001 – Behörighet vid konsumenttvister – Artikel 16.1 i förordningen – Tillämpningsområde – Talan som väckts av en konsument vid domstolen på den ort där han eller hon har hemvist för att inte bara göra gällande egna anspråk utan även anspråk som överlåtits av andra konsumenter med hemvist i samma medlemsstat, andra medlemsstater eller tredjeländer – Omfattas inte*

(Rådets förordning nr 44/2001, artikel 16.1)

1. Se domen.

(se punkterna 28–32, 39 och 40)

2. Artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en användare av ett privat Facebook-konto inte förlorar sin ställning som ”konsument” i den mening som avses i denna artikel när vederbörande publicerar böcker, håller föredrag, förvaltar webbplatser, samlar in medel och övertar anspråk från ett stort antal konsumenter i syfte att göra gällande dessa i domstol.

(se punkt 41 samt punkt 1 i domslutet)

3. Domstolen har redan framhållit att eftersom det särskilda system som inrättats genom artikel 15 och följande artiklar i förordning nr 44/2001 har till syfte att skydda konsumenten såsom den part i avtalet som anses vara ekonomiskt svagare och rättsligt mindre erfaren i förhållande till den andra avtalsparten, är konsumenten endast skyddad i den mån vederbörande personligen är kärke eller svarande i ett förfarande. En kärke som inte själv är part i det aktuella konsumentavtalet kan därför inte dra nytta av behörigheten i konsumenttvister (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 januari 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, EU:C:1993:15, punkterna 18, 23 och 24). Dessa överväganden ska även gälla för en konsument till vilken anspråk från andra konsumenter överlåtits. Behörighetsreglerna avseende konsumentavtal i artikel 16.1 i förordning nr 44/2001 är i enlighet med lydelsen i artikeln nämligen enbart tillämpliga när konsumenten väckt talan mot den andra avtalsparten, vilket alltså förutsätter att konsumenten ingått ett avtal med den näringsidkare mot vilken talan väcks (dom av den 28 januari 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punkt 32).

(se punkterna 44 och 45)

4. Artikel 16.1 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att den inte är tillämplig på en talan som väckts av en konsument vid domstolen på den ort där han eller hon har hemvist för att inte bara göra gällande egna anspråk utan även anspråk som överlåtits av andra konsumenter med hemvist i samma medlemsstat, andra medlemsstater eller tredjeländer.

Som domstolen har påpekat i ett annat sammanhang kan en överlåtelse av fordringar inte i sig påverka fastställandet av behörig domstol (dom av den 18 juli 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, punkt 58, och dom av den 21 maj 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 35). Härav följer att behörighet för domstolar andra än de som uttryckligen anges i förordning nr 44/2001 inte kan fastställas genom att flera anspråk koncentreras till en enda kärke.

(se punkterna 48 och 49 samt punkt 2 i domslutet)